

Handläggare: Malin Bernt
Telefon: 08-508 28 443

Till
idrottsnämnden

Stadsdelarnas ansvar för funktionsnedsattas fritids- och idrottsmöjligheter

Remiss från kommunstyrelsen av motion (2012:22) av Tomas Rudin, Emilia Bjuggren och Kaj Nordquist (samtliga S)

Förvaltningens förslag till beslut

Som yttrande över remiss av motion (2012:22) om stadsdelarnas ansvar för funktionsnedsattas fritids- och idrottsmöjligheter hänvisar idrottsnämnden till vad som sägs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Olof Öhman
Förvaltningschef

Kersti Ruthström
Chef staben för idrott och folkhälsa

Sammanfattning

Tomas Rudin, Emilia Bjuggren och Kaj Nordquist (samtliga S) har till kommunstyrelsen ställt en motion om stadsdelarnas (stadsdelsnämndernas) ansvar för funktionsnedsattas fritids- och idrottsmöjligheter. Motionärerna föreslår att stadsdelsnämnderna får i uppdrag att investera i utrustning såsom elhockeystolar och Showdownbord för att öka möjligheterna för funktionsnedsatta att utöva idrott i hela staden.

Idrottsnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna fritidsfrågor för barn och unga med funktionsnedsättning i staden, i samverkan med 14 stadsdelsnämnder, kulturnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Detta sker i form av ett nätverk kallat Fritid för alla. Uppdraget är att utbudet av idrotts- och

fritidsverksamhet och kulturaktiviteter på ett bättre sätt ska nå ut till barn och unga som har funktionsnedsättning, och att utbudet bättre ska anpassas till dem.

Frågan om investeringar i utrustning anser förvaltningen behöver vidgas till att mer handla om att skapa fler möjligheter för barn och unga med funktionsnedsättning generellt att få en aktiv fritid.

Motionen

I motionen framhålls att det i Stockholm finns flera goda exempel på hur staden skapar förutsättningar för ett aktivt liv för funktionsnedsatta, exempelvis utomhusbadet i Stora Sköndal och Beckis Idrottscenter. Samtidigt menar motionärerna att utbudet trots allt är begränsat och bör byggas ut ytterligare.

Utrustning/fritidshjälpmedel är enligt motionärerna mycket dyrt i förhållande till andra sporter och utövarna får själva betala för sina fritidshjälpmedel, alternativt söka fondmedel, då de inte förskrivs som vanliga hjälpmedel. Ett exempel är elhockey för personer med omfattande rörelsebegränsning. En elhockeystol kostar cirka 75 000 kr. Ett annat exempel är Showdown, ett spel som liknar bordtennis.

För att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att utöva idrott i hela staden föreslår Tomas Rudin, Emilia Bjuggren och Kaj Nordquist att stadsdelarna (stadsdelsnämnderna) ges i uppdrag att investera i utrustning som till exempel elhockeystolar och showdownbord. Motionen *bifogas*.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har förutom till idrottsnämnden remitterat ärendet till stadsdelsnämnderna i Bromma, Hägersten-Liljeholmen och Kungsholmen samt till socialnämnden, stadsledningskontoret och kommunstyrelsens funktionshinderråd. Remissyttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september 2012. Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av staben för idrott och folkhälsa.

Förvaltningens synpunkter

2007 gav kommunfullmäktige idrottsnämnden i uppdrag att samordna fritidsfrågor för barn och unga med funktionsnedsättning i staden, i samverkan med 14 stadsdelsnämnder, kulturnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden. Uppdraget var att utbudet av idrotts- och fritidsverksamhet och kulturaktiviteter på ett bättre sätt skulle nå ut till barn och unga som har funktionsnedsättning, och att utbudet bättre skulle anpassas till dem. Det bildades ett nätverk kring dessa frågor som kallas Fritid för alla.

Fritid för alla har synliggjort barn och ungas med funktionsnedsättning behov av specifika insatser för att komma ut i aktivitet. Detta har börjat synas i nämndernas

verksamhetsplaner och har kommit upp på agendan i "vanliga" fritidsaktiviteter. Fritid för alla har en hemsida och ett nyhetsbrev med fritidsaktiviteter som fungerar för barn och ungdomar med funktionsnedsättning, vilket har gjort fritidsutbudet för denna målgrupp mer överskådligt.

Fritid för alla har initierat ett samarbete med tolv kommuner i Stockholms län för att tillsammans starta en fritidswebb, full med fritidsaktiviteter tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning. Det är ett unikt samarbete som kommer att öka kontaktytan mellan kommunerna, främja fritidsaktörer som vill sprida information, gynna personal som ska vägleda och tipsa om fritidsaktiviteter och framför allt ge barn och unga med funktionsnedsättning större möjligheter att hitta passande aktiviteter och sammanhang. Fritidswebben är planerad att publiceras den 1 februari 2013.

I de 18 berörda förvaltningarna har Fritid för alla haft varierad framgång. Stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Skarpnäck har kontaktpersoner för vilka Fritid för alla ingår som en del i arbetet. I övriga förvaltningar har kontaktpersonerna fått uppdraget utöver sina ordinarie uppgifter. Generellt sett är Fritid för alla svagt förankrat i förvaltningarna och i deras ledningsgrupper.

Forskning visar att ohälsa är mer än tio gånger vanligare bland människor med funktionsnedsättning än hos den övriga befolkningen (22 jämfört med 2 procent). Stor social klyfta råder mellan personer med funktionsnedsättning och övriga befolkningen – hög arbetslöshet, låg utbildning och sämre ekonomisk situation (*FHI 2008*). Elever med funktionsnedsättning skattar sin hälsa sämre än andra, de upplever oftare nedstämdhet, psykosomatiska besvär och röker och dricker alkohol i högre grad än andra (*FHI 2009*). Ungdomar i särskolan rör på sig och deltar i föreningslivet i avsevärt mindre grad än andra ungdomar. En tredjedel träffar aldrig någon kompis efter skolan (*Ung Livsstil 2008/2009*).

Funktionsnedsättning ska inte ha en avgörande betydelse för barn och ungdomars möjligheter till ett gott liv. I en stad i världsklass ges barn och ungdomar med funktionsnedsättning stora möjligheter att idrotta, spela teater och träffa kompisar. Barn och ungdomar med funktionsnedsättning blir mer självständiga genom en aktiv fritid och i längden medför det att kostnader för stödinsatser och för onödigt fysisk och psykisk ohälsa minskar.

Barn och ungdomar med omfattande rörelsebegränsning har ett fåtal aktiviteter att välja bland, bland annat elhockey. Idag är det ett 30-tal ungdomar som spelar elhockey i föreningen IFAH. De har elva ungdomar som står på kö. IFAH har inte kapacitet att hantera fler elhockeystolar än de som finns idag. För att alla som vill

ska kunna spela elhockey behöver ytterligare en förening starta verksamhet, och det intresset finns inte idag.

När det gäller Showdownbord finns det ingen tydlig brist i staden. Det finns bord på bland annat Beckis Idrottscenter och på Unga Synskadade Stockholms ungdomsgård. Däremot skulle det med fördel kunna finnas på de skolor som har elever med synnedsättning.

Frågan om investeringar i utrustning anser förvaltningen behöver vidgas till att mer handla om att skapa fler möjligheter för barn och unga med funktionsnedsättning generellt att få en aktiv fritid.

För att barn och unga med funktionsnedsättning ska kunna få en aktiv fritid behöver hela staden hjälpas åt. Fritid för barn och ungdomar med funktionsnedsättning får inte fortsätta vara något som staden satsar på om det finns tid och intresse. Det är ett uppdrag som behöver tas på stort allvar i samtliga berörda nämnder.

Bilaga

Motion av Tomas Rudin, Emilia Bjuggren och Kaj Nordquist (samtliga S) om stadsdelarnas ansvar för funktionsnedsattas fritids- och idrottsmöjligheter.